

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. J.**, zastúpeného Advokátskou kanceláriou N.N., so sídlom v G., v mene a na účet ktorej koná advokát JUDr. K. N., proti žalovanému **Slovenským elektrárňam, a. s.**, so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 47, **o zaplatenie 497 000 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10 C 92/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2012 sp. zn. 5 Co 382/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 2. júla 2012 sp. zn. 10 C 92/2011 – 266 (opakovane) nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Dospel k záveru, že majetkové pomery žalobcu, na ktoré poukázal (a ktoré sa nezmenili), neodôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov v súlade s citovaným ustanovením § 138 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. augusta 2012 sp. zn. 5 Co 382/2012 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že postup súdu prvého stupňa, ktorý ho viedol k vydaniu napadnutého uznesenia, bol správny, nakoľko žalobca disponuje majetkom, ktorý nie je určený priamo na napĺňanie jeho životných potrieb a jeho dispozíciou by mohol získať finančné prostriedky na splnenie poplatkovej povinnosti. Poukázal tiež na fakt, že súd prvého stupňa o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych

poplatkov (z 10. mája 2012) nemusel vôbec rozhodovať, pretože išlo o opakovanú žiadosť (o prvej bolo právoplatne rozhodnuté) a pomery žalobcu sa nijako nezmenili.

Toto uznesenie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca. Navrhol, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil tak, že jeho žiadosti o oslobodenie od platenia súdneho poplatku vyhovie a od tohto poplatku ho oslobodí. Namietal, že postupom a rozhodnutím súdov nižšieho stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) a inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože sa sudy nevysporiadali s tvrdeniami a dôkazmi ohľadom jeho majetkových pomerov a už vôbec sa nezaoberali možnosťou jeho úspechu vo veci t. j. nezistili riadne skutkový stav veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanvej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je napadnuté dovolaním,

nevykazuje znaky niektorého z týchto uznesení, nemožno prípustnosť dovolania žalobcu vyvodit' z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Z obsahu dovolania žalobcu možno vyvodit', že žalobca namieta, že rozhodnutím o zamietnutí jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Pri posudzovaní dovolania žalobcu podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka žalobcu, že odvolací súd nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p. dospel k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Dovolateľ teda namietal, že týmto

dovoláním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod (možno ním odôvodniť procesne prípustné dovolanie), nesprávnosť právneho posúdenia ale nezakladá žiadnu z väd v zmysle § 237 O. s. p. Treba dodať, že pre vyhoviecie návrhu účastníka na oslobodenie od súdnych poplatkov je v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že: 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti vyhovieť. V danom prípade odvolací súd nevyhoviel žiadosti dovolateľa z dôvodu nesplnenia prvej podmienky, keď dospel k záveru, že pomery dovolateľa oslobodenie od súdnych poplatkov neodôvodňujú. Dovolateľom uvádzané skutkové okolnosti teda v ničom nepotvrdzujú, že by procesným postupom odvolacieho súdu bola znemožnená realizácia niektorého z jeho procesných oprávnení. Aj tzv. iné vady konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) sú relevantným dovolacím dôvodom len, ak je dovolanie procesne prípustné (čo nie je daný prípad).

V danom prípade bol postup odvolacieho súdu v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti žalobcu pred súdom konať. Za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým nebolo vyhoviecie žiadosti žalobcu o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Oslobodenie od súdnych poplatkov je v občianskom súdnom konaní viazané na určité podmienky (pozri vyššie), ktoré však v prípade žalobcu splnené neboli.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 O. s. p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu žiadne trovy tohto konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. januára 2013

JUDr. Ladislav Górász , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Viera Čulenová